

اگر عمل صالح نداشته باشیم ایمانی در خارج تحقق پیدا نکرده است

رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم گفت: اگر اعتقاد داشته باشیم ولی عمل صالح نداشته باشیم از نظر روایات، ایمان در خارج تحقق پیدا نکرده است. بنابراین اگر عمل صالح نباشد از نظر قرآن و ائمه (ع) ایمانی در خارج تحقق پیدا نکرده است.

رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم گفت: اگر اعتقاد داشته باشیم ولی عمل صالح نداشته باشیم از نظر روایات، ایمان در خارج تحقق پیدا نکرده است. بنابراین اگر عمل صالح نباشد از نظر قرآن و ائمه (ع) ایمانی در خارج تحقق پیدا نکرده است.

حجت الاسلام والمسلمین محمدصادق یوسفی مقدم رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم در مورد اینکه چرا ما در تبدیل کردن اعتقادات و باورهای ارزشمند دین مبین اسلام، به رفتار و کردار عملی ضعف داریم، به خبرنگار مهر گفت: در این خصوص باید چند کار انجام دهیم: یکی اینکه راهکارهای عمل کردن باورها برای جامعه تبیین کنیم، به این معنا که بحث اینکه باورها در مقام عمل بیایند و در مقام عمل تجلی و بروز پیدا کنند؛ این کار نیاز به راهکارهایی دارد.

وی ادامه داد: البته بخشی از رفتارهای ما خود به خود متأثر از باورهایمان است. یعنی بخشی از رفتار ما حاکی از نوعی باورهایمان است. به تعبیر دیگر معمولاً باید رفتارها را واکنشی به باورها بدانیم. کنشی که از یک باوری حکایت می کند. منتها مجموعه عقاید و اندیشه ها و باورها معمولاً در زندگی ما تجلی پیدا می کند. این مسئله چند عامل دارد.

استاد حوزه علمیه قم اظهارداشت: یکی اینکه راهکارهای صحیح عملیاتی کردن باورها را درست نیاموخته ایم و درست هم آموزش نمی دهیم. مسئله دیگر اینکه گاهی از اوقات ممکن است موانعی داشته باشیم. باید سعی کنیم این موانع را برطرف کنیم. اگر می خواهیم باورها و اعتقادات دینی در جامعه به رفتارهای عملی تبدیل شود باید بدانیم که کسانی که به دین و عقاید دینی باور ندارند آنها به چه شیوه هایی، سعی می کنند که جوانهای و نسل جوان ما را منحرف کنند. ضمن اینکه باید با فعالیتهای دینی و فرهنگی ای که داریم؛ آسیبهایی که در جامعه وجود دارد را برطرف کنیم.

وی افزود: در بین جوانان و دانشجویان از فعالیتهای مکتوب تا به فضای مجازی و سایت ها فعالیت های برای منحرف کردن آنان موجود است. اینکه جوانان ما باورهای دینی اشان را کنار بگذارند. باید مسئولان جوابگو باشند. که برای جوانان و دانشجویان در برابر تهاجم فکری و فرهنگی دشمنان چه کار کرده اند. چه برنامه ریزی هایی در این خصوص کرده اند. چقدر در کنار جوانان نشسته و به درد دل آنها گوش داده اند. باید با دانشجو و جوان انس بگیرند تا تأثیرپذیری آنان از افکار انحرافی به حداقل برسد.

یوسفی مقدم تصریح کرد: برخی مشکلات در این زمینه به برنامه ریزی گسترده دشمن و بی برنامهگی مسئولان ما برای مقابله با آنها بر می گردد. بعضی از اساتید دانشگاه ها خودشان منحرف هستند بنابراین دانشجویان را هم منحرف می کنند. جوانان را در روبرو شدن با دین و مسیر خدا دور می کنند. روشهای مختلفی که برای جلوگیری از اجرایی شدن افکار و اندیشه های دینی بکار گرفته می شود برای مقابله با آنها چه اندیشیده ایم؟ مسئولان فرهنگی در آموزش و پرورش، دانشگاه ها و نهادهای مختلف چه کاری برای جوانها کرده اند؟ چه راه هایی برای مقابله با افکار انحرافی پیش گرفته اند تا جوانان از اندیشه های منحرف مصون بمانند؟

رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم ادامه داد: امروز یک واقعیت غیر قابل انکار وجود دارد همین وجود این مشکلات است. الان به چشم می بینیم که جوانهای ما را منحرف می کنند. اینها باید برنامه ریزی و فکری برایش شود. مسئولان فرهنگی و فکری باید در این عرصه ها زمینه را برای جذب بیشتر جوانان به دین فراهم کنند تا جوانان از این مشکلات و دامهای انحرافی خودشان را نجات دهند.

رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم در مورد اینکه چرا افراد جامعه به عنوان یک مسلمان در حوزه کار، مسئولیت و رفتارهای اجتماعی کمتر به جزئیات رفتاری اعتقادات خود متعهد هستند هم عنوان کرد: اولاً هرکسی مسئولیتی دارد نمی شود کسی خودش را مسئول نداند. هر کسی در برابر آن چیزی که می اندیشد مسئول است. بالاخره رفتارهای عملی انسان منطبق و منتج از باورها و دیدگاه ها و اعتقاداتش است.

استاد حوزه علمیه قم اظهارداشت: مسئولان در ادارات چقدر به ارزش اعتقادی افراد اهمیت می دهند؟ مدیری که خودش در باورهای دینی ضعیف است یا وقتی امتیازدهی و ارزش گذاری شغلی می شود به عملکردها و کارکردهای دینی افراد ارزش داده نمی شود؛ طبیعی است که افرادی که منحرف هستند زمینه بیشتری پیدا می کنند. بنابراین از یک طرف مسئولیت با خود افراد است که باید رفتارها و عملکردهای او در بیرون منطبق با عقاید دینی او باشد و از یک طرف محیط و مدیران مهم هستند. اینکه در عمل مدیر فلان تشکیلات چقدر به عملکرد دینی خودش و کارمندانش ارزش قائل است. باید زمینه را برای بروز رفتارهای اعتقادی در جامعه و سازمانی که در آن کار می کنیم فراهم کنیم؛ اینها چیزهایی هستند که می توانند موثر و مشوق برای افراد باشند.

رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم در مورد اینکه راهکار رسیدن به یک مسلمان معتقد و عامل چیست؟، چگونه می توان افراد را به عنوان یک مسلمانی که هم معتقد است و هم به اعتقاداتش عمل می کند تربیت کرد؟، تصریح کرد: بهترین راه شاید

همان راهی باشد که بسیار از علما و اندیشمندان ما در این مسیر حرکت کردند. یعنی اهل سخنانی و حرف نبودند و با عمل و رفتار خود به دیگران درس می دادند و دیگران را جذب خود می کردند. بهترین راه برای اینکه جامعه به سمت عملیاتی کردن افکار و اعتقادات دینی حرکت کند این است که افراد شایسته و الگویی را در محیط کار و ادارات داشته باشیم. الگوی بیداری، تعهد، اخلاق، انسان دوستی، مهرورزی اینها بتوانند الگوهایی باشند که رفتار دینی را در مقام عمل به جامعه منتقل کنند و افراد از آنها درس بگیرند.

یوسفی مقدم ادامه داد: بنابراین هر کس باید خود از نظر اعتقادی، باورهای درستی داشته باشد و از نظر اخلاقی، انسان شایسته ای باشد و مواردی را که برای الگو ذکر کردم در او تجلی داشته باشد. به عبارت دیگر اگر کسی فقط حرف از اخلاق و عقاید بزند اینها همان موانعی هستند که در ادارات ما موجود است. با حرف زدن سعی می کنند اهدافی که در نظر دارند پیش ببرند. ولی ما به افرادی نیاز داریم که عملاً متدین و متخلق با اخلاق الهی باشند. این افراد اگر که الگو قرار بگیرند یقیناً افراد دیگر به سمت آنها کشانده می شوند و از آنها درس می گیرند و پیروی می کنند.

وی در مورد اینکه می دانیم که قرآن همیشه ایمان را با عمل صالح می آورد؛ چگونه می توان این گزاره قرآنی را به فرهنگ تبدیل کرد هم گفت: در قرآن کریم اصلاً بحث ایمان به تنهایی مطرح نشده و به هیچ وجه ملاک ارزشگذاری نیست. بلکه همواره ایمان با عمل صالح و زندگی پاک و درست آمده است. اگر کسی مومن باشد ولی ایمان او در عمل تجلی پیدا نکند این انسان منحرف است. گروهی بنام «مرجئه» اعتقاد داشتند ایمان تنها، برای نجات انسان کافی است و لازم نیست در مقام عمل، اعمال دینی داشته باشیم. این عقیده، عقیده باطلی است زیرا نجات انسان هم در دنیا و هم در آخرت که حیات طیبه و پاک داشته باشد از ایمان و عمل صالح سرچشمه می گیرد.

این محقق و پژوهشگر علوم قرآنی یادآور شد: از این رو می بینیم که در روایات ما وقتی ایمان را تعریف می کند عمل صالح را جزو ایمان قرار می دهند. یعنی ایمان و عمل صالح در کنار یکدیگر هستند. در روایات آمده که ایمان یعنی اعتقاد قلبی، و عمل صالح، هردو اینها با همند و در کنار هم هستند. اگر اعتقاد داشته باشیم ولی عمل صالح نداشته باشیم از نظر روایات، ایمان در خارج تحقق پیدا نکرده است. بنابراین در اینجا باید ایمان را همواره با عمل صالح مورد توجه قرار داد و اگر عمل صالح نباشد از نظر قرآن و ائمه (ع) ایمانی در خارج تحقق پیدا نکرده است.